

PROTESTANTSE GEMEENTE TE OLSST

BELEIDSPLAN 2016-2020 versie 2.9 (15-11-26) na gemeenteavond

1. Kader

a. Wie zijn wij?

De Protestantse gemeente te Olsst is in 2008 ontstaan uit het samengaan van de Nederlands Hervormde gemeente te Olsst en de Gereformeerde Kerk van Olsst. Zij telt momenteel (medio 2015) ca. 830 leden.

b. Waar staan wij?

De Protestantse Gemeente te Olsst wordt, net als veel andere gemeenten, geconfronteerd met een terugloop in ledental en inkomsten. Dat betekent dat er gestreefd moet worden naar een reductie van de periodieke uitgaven. Voor incidentele uitgaven worden speciale acties gevoerd die niet beperkt hoeven te blijven tot de kerkelijke gemeente. Bij diverse activiteiten wordt er sinds enige tijd samengewerkt met omliggende gemeenten. Het samenwerkingsverband 'Klein Salland', bestaande uit de Protestantse gemeenten te Olsst, Wijhe, Wesepe en Raalte, is sedert 2014 een coördinerend verband voor bundeling van Protestantse kerkelijke activiteiten in de regio. Voor 2016 wordt een toetsing van de voornemens aanbevolen, omdat de samenwerking met de overige gemeenten in 'Klein Salland' nog in opbouw is.

c. Waar willen wij naar toe?

De MISSIE van de Protestantse Gemeente te Olsst is op zorgzame en betrokken wijze de heilsboodschap, die haar aangeboden wordt in de boeken van het Oude en Nieuwe Testament, te vertalen naar de maatschappij in voor de huidige tijd verstaanbare woorden en activiteiten. Daarbij wil de gemeente zich leren kennen als levendig, eigentijds en bereid op uitdagingen in te gaan, zonder zich exclusief op de eigen gemeenteleden te richten.

De VISIE van de Protestantse Gemeente te Olsst is een maatschappelijk relevante plaats van de Protestantse Kerk in de samenleving in Olsst en omstreken in de komende decennia. Die maatschappelijk relevante plaats wordt gekenmerkt door openheid en gastvrijheid en participatie in de plaatselijke samenleving.

Het onderhavige beleidsplan 2016-2020 omvat de volgende hoofdstukken die in het verlengde liggen van de deelbeleidsplannen uit de periode 2006-2012:

2. Pastoraat
3. Eredienst en liturgie
4. Diaconaat
5. Financiën
6. Vorming & toerusting
7. Jeugdwerk
8. Personele en financiële consequenties van dit beleidsplan

Voor (2) zijn predikant en ouderlingen de primair verantwoordelijken, voor (3) de kerkenraad als geheel, voor (4) de diakenen, voor (5) de ouderling-kerkentmeesters en voor (7) de jeugdambtsdrager(s) met de leiding van de drie onderdelen. Een commissie Vorming en Toerusting, in samenwerking met het pastoraal beraad verantwoordelijk voor (6), (lieft interkerkelijk samengesteld) moet nog gevormd worden, evenals enkele andere nieuwe commissies.

Het leidende thema bij deze voornemens kan gekenmerkt worden door de woorden

SAMEN IN EN MET DE MAATSCHAPPIJ
WAARIN WIJ MET ELKAAR SAMENLEVEN

2. Pastoraat

a. Inleiding

Pastoraat is in het licht van de Bijbelse boodschap omzien naar mensen als roeping voor heel de gemeente. Pastoraat 'gebeurt' waar mensen met elkaar een weg zoeken in geloofs- en levensvragen. Pastoraal omzien naar elkaar is een zaak van alle gemeenteleden en wordt vormgegeven in contacten onderling, in contact met niet-direct-zichtbare gemeenteleden en met ieder die in de (dorps-)samenleving op onze weg komt. Ieder pastoraal contact wordt gedragen door verbondenheid in geloof in Jezus Christus en in betrokkenheid op de samenleving.

In de gemeente zijn er ten aanzien van pastoraat verschillende verantwoordelijkheden. Aan de predikanten is kerkordelijk 'herderlijke zorg' voor de hele gemeente toevertrouwd. Ouderlingen zijn als ambtsdragers geroepen tot 'herderlijke zorg', al dan niet met een specifieke taak in het pastoraat. Predikanten en ouderlingen kunnen in hun werk bijgestaan worden door pastoraal bezoekers. Zowel in als buiten het ambt speelt geheimhouding van wat mondeling en schriftelijk wordt meegedeeld een belangrijke rol.

Wij willen een gastvrije en open gemeente zijn, die zich laat leiden door de verbondenheid in Jezus Christus. Vanuit deze gastvrijheid is iedereen van harte welkom in de erediensten. Ook vieren wij als gastvrije gemeente met elkaar als volwassenen en kinderen, en met allen die instemmen met de nodiging, het Heilig Avondmaal en worden door de Heilige Doop of een zegen nieuwe leden opgenomen in de gemeente. De gemeente staat ook open voor gemeenteleden die een relatie hebben met een partner van gelijke geaardheid en die een zegen willen vragen over hun verbintenis, en voor ouders die een zegen over hun kind willen vragen en het niet ten doop willen houden.

b. Voort te zetten activiteiten

Pastoraat vindt ongestructureerd plaats tussen gemeenteleden onderling en gestructureerd door de predikant en vrijwilligers. De indeling van de gemeente in sectoren wordt momenteel herzien. Aan elke sector is een wijkteam verbonden, dat bestaat uit predikant, een ouderling, een diaken en een ouderling-kerkrentmeester.

In elke sector zijn contactpersonen actief. Zij zijn behulpzaam bij activiteiten van diaconie en beheer en zij zijn tevens van groot belang bij de signalering van vragen en noden in de wijk. Hun inzet draagt in belangrijke mate bij aan het goed functioneren van het pastoraat. Velen van hen voelen zich echter meer 'geldophaler' dan 'contactpersoon'. Er is een periodiek overleg van contactpersonen nodig om te overleggen over de werkzaamheden.

Voor de ouderen is er een bezoekersgroep vanuit de diaconie waarvan de leden met één of enkele ouderen geregeld contact hebben. Met mensen die een partner verloren hebben, wordt de eerste periode vanuit een daarvoor bedoelde bezoekersgroep contact onderhouden. Deze laatste groep wordt door de predikant begeleid.

Het werk van de predikant is voor een belangrijk deel gericht op het pastoraat. De pastorale taak van de predikant krijgt gestalte in de vorm van gesprekken op verzoek van gemeenteleden voor anderen of voor zichzelf, en op eigen initiatief. De nadruk ligt op situaties van rouw, ziekte en moeilijkheden, maar ook op blijde momenten in de levens van gemeenteleden. Daarnaast wordt er omgezien naar mensen zonder dat daar een bijzondere aanleiding voor is.

De ouderlingen werken naar draagkracht. Uitgangspunt is niet wat er gedaan 'moet' worden, maar wat er gedaan 'kan' worden. Zo wordt rekening gehouden met ieders mogelijkheden, die per persoon en per tijdsperiode verschillen.

De ouderlingen zijn niet gekoppeld aan een vaste sector, maar zij werken 'op aanvraag' en op aangeven door anderen. Daardoor is er minder binding met een vast gedeelte van de gemeente. Maar het bezoekwerk is nog steeds een manier om verbondenheid en betrokkenheid te bewerkstelligen en in stand te houden. Het werk van de ouderlingen heeft ongetwijfeld invloed op de gevoelens van betrokkenheid van de leden.

Naast het bezoekwerk vindt pastoraat op andere manieren plaats:

- Elke zondag zijn er vanuit de kerkdienst één of meerdere bloemengroeten, die niet noodzakelijkerwijze alleen voor gemeenteleden bestemd zijn.
- Er is elke maandagmorgen een oecumenische gelegenheid om koffie te drinken in de Bastiaan in het Inloopcentrum, regelmatig ook na de kerkdienst op zondagmorgen en één keer in de maand op woensdagmorgen (koffie-in).
- Eens in de twee jaar wordt in elke sector een huiskamergesprek georganiseerd voor alle leden uit de betreffende sector. Bij de huiskamergesprekken zijn de predikant, een ouderling, een diaken en ouderling-kerkrentmeester betrokken.
- Elk jaar zijn er één of twee gemeenteavonden waarop o.a. de begroting voor het komend jaar, het beleid van de kerkenraad en andere zaken besproken kunnen worden.
- Nieuwe leden worden bezocht door een contactpersoon voor nieuw-ingekomenen.
- Maandelijks wordt er in de Bastiaan een gezamenlijke maaltijd gehouden onder het motto "Samen-aan-tafel".
- In de gespreksgroepen die er voor verschillende leeftijdsgroepen zijn, is er ruimte om elkaar te ontmoeten en betrokken te zijn bij elkaars leven.

c. Toekomst

Het werven van nieuwe ouderlingen moet een belangrijk aandachtspunt blijven. Hoewel pastoraat natuurlijk meer is dan het contact tussen ambtsdragers en gemeenteleden, draagt het in belangrijke mate bij aan het omzien naar elkaar en het gevoel van leden dat ze gezien en gehoord worden. Om het ambt van ouderling beter onder de aandacht te brengen is de persoonlijke benadering het beste. Een op dat doel gerichte actie is nodig.

Omdat pastoraat de belangrijkste taak van ouderlingen is naast het vormgeven aan het beleid door hen, zou een mogelijke oplossing zijn om naast ouderlingen de functie van pastoraal bezoeker te (her)introduceren. Pastoraal bezoekers richten zich op het bezoekwerk. Zij zien óm naar mensen, op verzoek en op eigen initiatief, en geven zo vorm aan de verbondenheid van gemeenteleden met elkaar. Zij worden niet bevestigd in een ambt, maar leggen in een kerkdienst de belofte van geheimhouding af. Zij maken geen deel uit van de kerkenraad en wonen dus geen kerkenraadsvergaderingen bij. Zij komen wel naar de vergaderingen van het Pastoraal Beraad. Daar zijn zij betrokken bij het agendapunt 'pastoralia' en zij worden dan ook voor dit agendapunt uitgenodigd. Zij hebben in kerkdiensten geen taak. In een gesprek van de predikant met aanstaande pastoraal medewerkers komt het geloof nadrukkelijk aan de orde. Zij beantwoorden in de hiereboven genoemde dienst geen geloofsvragen, maar zij gaan mensen bezoeken vanuit de kerkelijke organisatie. Het geloof en het geloofsgesprek zijn dan ook belangrijk: het kan tijdens bezoeken aan de orde komen en het is goed om van elkaar te weten hoe medewerkers in het geloof 'staan'. Het pastoraat krijgt op deze manier meer nadruk, de drempel om anderen te gaan bezoeken wordt kleiner en de ouderlingen worden hierdoor ontlast.

De predikant richt zich primair op de ouderen, zij vormen een permanente doelgroep. Elk seizoen wordt ook een doelgroep voor pastoraal bezoek aangewezen, bijvoorbeeld op grond van leeftijd of per sector van de gemeente, die dat jaar bijzondere aandacht krijgt. Bij het bezoeken van die aparte doelgroep zijn predikant, ouderlingen en bezoekers betrokken. Op die manier is het mogelijk om de betrokkenheid van juist deze leden te vergroten. De aandacht voor een bepaalde groep zal wellicht ten koste gaan van andere groepen. Door jaarlijks te wisselen van doelgroep wordt dat door de jaren heen ondervangen.

We willen en moeten als predikant, ouderlingen en bezoekers blijven proberen om nieuwe wegen te vinden om elkaar als gemeenteleden op te zoeken en anderen uitnodigen gemeentelid te worden, en elkaar daar ook de ruimte voor te geven.

3. Eredienst en liturgie

a. Inleiding

De gemeente komt samen in erediensten. In deze erediensten vormen Woord en Sacrament de kern: daarin zoeken wij God en willen wij elkaar ontmoeten. Door middel van muziek, zang, gebed, verkondiging en geldelijke inzameling wordt geprobeerd om aan deze kern een passende vorm te geven. Zo worden gemeenteleden in hun persoonlijke geloof opgebouwd, om daarvan binnen en buiten de kerk in woord en daad iets uit te dragen en iets te betekenen voor elkaar en voor anderen.

b. Erediensten

De gemeente is veelzijdig in haar mogelijkheden en haar geloofsbelevingen. Daarmee wordt rekening gehouden in de soorten van erediensten. Zo is het mogelijk om, vaker dan tot nu het geval is, naast de zondagse diensten en de (oecumenische) diensten die horen bij de loop van het kerkelijk jaar, ook andere diensten te houden. Daarbij valt te denken aan diensten met en voor jongeren, avondgebedsdiensten, Taizé-vieringen, 'sing-ins' en andere diensten met een speciaal karakter. Ook is het mogelijk vieringen te houden op andere plaatsen dan in het kerkgebouw.

Naast deze diensten is het mogelijk om in aparte diensten te vragen om een zegen over een relatie en om bij een overlijden iemands leven te gedenken in een samenkomst van Woord en Gebed.

Voor de Schriftlezingen in de erediensten wordt standaard gebruik gemaakt van de Nieuwe Bijbel Vertaling. Omdat in andere vertalingen andere accenten gelegd worden, kunnen ook andere vertalingen gebruikt worden. Er wordt gezongen uit het Liedboek 2013, maar ook liederen uit andere liedbundels zijn mogelijk en welkom.

De predikant en organist dragen samen de verantwoordelijkheid voor de muzikale gang van zaken tijdens de erediensten. Eén keer per maand verleent de cantorij haar medewerking aan de dienst. Die medewerking is bedoeld om de gemeente in haar samenzang te ondersteunen en nieuwe liederen te introduceren.

Gestreefd wordt naar meer muzikale diversiteit in de diensten. Muziek en zang door gemeenteleden en door mensen van elders wordt zeer op prijs gesteld door kerkgangers en trekt ook mensen aan die normaal gesproken niet of nauwelijks naar de diensten komen. Ook de kinderen kunnen in de diensten een muzikale bijdrage leveren. De organisatie is in handen van een daartoe te benoemen liturgiecommissie, waar de cantor-organist qq. deel van uitmaakt.

Dankzij de nieuwe geluidsinstallatie is er ruimte voor inbreng van anderen dan alleen de voorganger. Het lezen van de Schriften, gedichten en persoonlijke ervaringen bevordert de persoonlijke betrokkenheid van de deelnemers aan de diensten. In het kader van die betrokkenheid bij de erediensten worden er lectoren aangesteld om in een aantal diensten schriftlezingen te verzorgen. Ook is het mogelijk dat de diaken de voorbeden doet, omdat juist daarin diaconale doelen aan de orde komen.

In diensten waarin de Heilige Doop wordt bediend, het Heilig Avondmaal wordt gevierd, bevestiging van ambtsdragers plaatsvindt of openbare geloofsbelijdenis wordt afgelegd, gaat zoveel mogelijk de eigen predikant of anders een oud-predikant van de gemeente voor. Het Heilig Avondmaal wordt op de eerste of tweede zondag van de oneven maanden en op Witte Donderdag gevierd. De Heilige Doop wordt bediend op een zondag, die gekozen wordt in overleg met de doopouders.

Het voornemen is om tijdens de collecten de mededelingen en de activiteiten in de komende week te projecteren. Om dit soepel te laten verlopen wordt er een 'beamer-team' gevormd. Dit ontvangt van de scriba tijdig de mededelingen.

c. Kinderen en jongeren in erediensten

Het is belangrijk dat kinderen en jongeren ruimte krijgen voor hun geloofsopvoeding en geloofsbeleving. Zij moeten zich thuis weten en voelen in de (neven)dienst. De gemeente moet er daarom voor zorgen dat zij zich welkom weten.

Voor kinderen die naar de basisschool gaan is er tijdens de diensten nevendienst (KND), behalve in de zomervakanties. De kinderen steken in de dienst een eigen paaskaars aan, die mee gaat naar de ruimte van de nevendienst. Voordat de kinderen naar hun eigen ruimte gaan kan er een gesprek plaatsvinden tussen de voorganger en de kinderen. Jaarlijks wordt aan het einde van het schooljaar door de oudste groep in een eredienst afscheid van de nevendienst genomen.

Tijdens de Adventstijd en de Veertigdagentijd is er in de kerk een nevendienst-project, waarbij een thema zichtbaar en hoorbaar gemaakt wordt aan de overige kerkgangers. In de Veertigdagentijd vraagt ook de werkgroep ZWO aandacht voor haar activiteiten.

Op de basiscatechese voor groep 7 en 8 is er aandacht voor de betekenis en achtergronden van het heilig Avondmaal. Daarom is er voor hen in de Avondmaalsdiensten zo nu en dan bijzondere aandacht.

Gestreefd wordt het contact met de christelijke basisschool in Olst te verbreden. Minstens één keer per jaar wordt met de school een kinderdienst voorbereid en in de kerk gehouden.

d. Liturgisch Bloemschikken

Tijdens de Adventstijd en de Veertigdagentijd verzorgt de werkgroep 'Liturgisch Bloemschikken' een schikking die aansluit bij de thema's van de betreffende zondagen. Deze schikking wordt vóór in de kerk opgesteld en toegelicht door de werkgroep. Van de schikking wordt een foto geprojecteerd zodat de kerkgangers achterin de kerk die ook kunnen zien.

e. Plekken van herinnering

Er komt in het kerkgebouw een 'plek van herinnering' voor wie gestorven zijn. Na realisatie van deze plek zal ook een plek gecreëerd worden voor de namen van dopelingen.

4. Diaconaat

a. Inleiding

Diaconaat is een wezenlijk onderdeel van het leven van de gemeente van Jezus Christus. Het woord diaconaat is afgeleid van het Griekse woord "diakonein" dat **dienen** betekent. Ook in het Oude Testament komen we het dienen al tegen als omkijken naar en zorgen voor weduwen, wezen en armen, plus het partij kiezen voor de onderdrukten.

Bovenstaande visie maakt duidelijk dat diaconaat een opdracht voor de gemeente is. Vanuit de betrokkenheid met de medemens, ver weg en dichtbij, heeft elk gemeentelid, de kerkenraad en in het bijzonder de diaconie, de opdracht om aan diaconaat gestalte te geven.

Kernwoorden hierbij zijn: **luisteren en zien**, **vieren**, **delen** en **ruimte scheppen**.

b. Heilig Avondmaal (vieren)

Minimaal 7 x per jaar vieren wij in een kerkdienst het Heilig Avondmaal. Voor gemeenteleden voor wie het bezwaarlijk is een kerkdienst waarin het Avondmaal wordt gevierd bij te wonen, wordt de mogelijkheid geboden om aansluitend aan een dienst waarin die viering plaatsvond (of op een moment in de week daarna) door de predikant of een ouderling brood en wijn thuis aangereikt te krijgen in een verkorte HA-liturgie. De huidige orden van dienst voor de Avondmaalsviering dateren uit 2002 en zullen herzien worden, waarbij ook teksten uit het Nieuwe Liedboek gebruikt zullen worden.

c. Zending, Werelddiakonaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO) (luisteren en zien)

Binnen de diaconie en onder haar leiding en verantwoording geeft de werkgroep ZWO uitvoering aan de onderwerpen in dit werkgebied. Via het landelijke orgaan van Kerk in Actie zijn wij in staat een samenhangend beleid te voeren en enkele vaste projecten als speerpunten een plek te geven in onze gemeente. Consequentie van dit beleid is dat de gemeente tevens haar financiële verplichtingen (in de vorm van diaconaal quotum en conform de norm voor ontwikkelings-samenwerking [2% van de begroting]) serieus zal dienen te nemen. Wanneer er geen duidelijk doel voor deze 2% is, wordt het hiervoor gereserveerde bedrag toegevoegd aan de reserves bij Oikocredit (zie onder). In de maand mei vindt een gezamenlijke vergadering van diaconie en ZWO plaats en de notulen van het ZWO-overleg worden ter informatie naar de diakenen gemaïld.

d. Sociaal werk (ruimte scheppen)

Er moeten vrijwilligers geworven worden voor de bezoekersgroep die oudere gemeenteleden bezoekt in overleg met het Pastoraal Beraad (zie ook hoofdstuk pastoraat). Er wordt samengewerkt met organen van de burgerlijke gemeente die op dit vlak werkzaam zijn. Jaarlijks wordt bij gemeenteleden boven de 75 jaar een kerstattentie bezorgd. Ouderen die dat wensen kunnen thuis opgehaald worden voor het bijwonen van een kerkdienst.

De diaconie heeft een diaken of een afgevaardigde in de stuurgroep van het Noaberhuus van de burgerlijke gemeente om op die manier in te kunnen spelen op vragen die vanuit de WMO-wetgeving naar de kerk toekomen.

De open koffieochtend op maandagmorgen in het protestantse kerkelijk gebouw aan het Kerkplein, die gezamenlijk met de RK-geloofsgemeenschap is opgezet, kan ook als een diaconale activiteit betiteld worden. Hierin wordt nu ook samengewerkt met het 'Naaberhus'. De 'kerken' staan dan open voor iedereen uit het dorp om voor koffie of thee en een vrijblijvend gesprek binnen te lopen. De tijd heeft geleerd dan er een 'vaste' klantenkring is ontstaan waar 'nieuwelingen' gemakkelijk bij aan kunnen sluiten.

e. Jeugdwerk (delen)

Gestreefd wordt naar de bevestiging van een jeugddiaken die samen met de jeugdouderling zoekt naar mogelijkheden om de jeugd evt. in regionaal verband te betrekken bij projecten in het buitenland. Ter ondersteuning van hun werk (ook naar jonge gezinnen toe) is de aanstelling van een parttime jeugdwerker gewenst. Dit zal in Klein-Sallands verband plaatsvinden met ingang van 2016.

f. Collecten (delen)

Voor de reguliere collecten in de kerkdiensten worden ook jongeren als collectanten ingeschakeld om hen al op jonge leeftijd te betrekken bij het werk van de gemeente. De uitgangscollecten worden altijd apart toegelicht, eventueel met behulp van het beamer-team, om de kerkgangers meer bij het doel van de collecte te betrekken.

g. Voor- en najaarscollecten (dienen)

De voorjaarscollecte wordt, in overleg met de ZWO bestemd voor een buitenlands doel, de najaarscollecte afwisselend voor het College van Kerkrentmeesters en de Diaconie. De toekomst van deze collectes is momenteel in beraad.

h. Investerings (delen)

De Diaconie heeft een deel van haar vermogen belegd bij Oikocredit. Het hieruit voortkomend dividend wordt bij Oikocredit herbelegd. Door regelmatig over het werk van Oikocredit te schrijven in de Kerkwijzer wil men de gemeenteleden stimuleren hier ook als particulier in deel te nemen. Verder is de Diaconie bezig verantwoord te bankieren.

i. DVD-dienst (luisteren en zien)

De mogelijkheid bestaat tot het beluisteren van de kerkdienst via een DVD. In principe zorgt de diaconie ervoor dat de DVD wordt bezorgd bij de aanvrager(s).

j. Regionale samenwerking (ruimte scheppen)

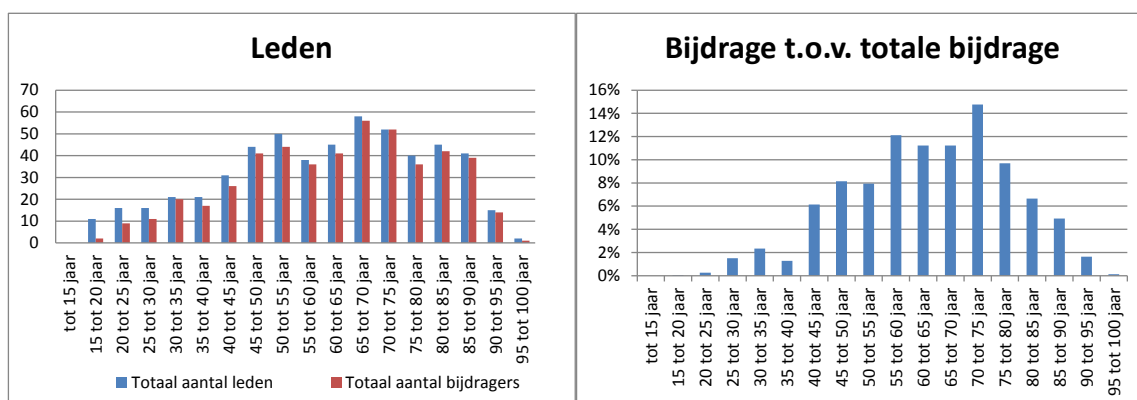
Sinds april 2013 zijn er oriënterende gesprekken tussen de Protestantse kerken uit Raalte, Wijhe, Wesepe en Olst. Dit heeft geresulteerd in een intentieverklaring op 5 februari 2014. Daarin spreken de vier gemeenten zich uit om actief naar vormen van samenwerking te zoeken. Het samenwerkingsverband heeft als werktitel: Overleg Protestantse Kerken “Klein Salland” (OPK “Klein Salland”). In 2015 is de samenwerking gegroeid. Alle beraden binnen de PG Olst hebben inmiddels één of meerdere gezamenlijke vergaderingen bijgewoond. Op dit moment hebben de ontmoetingen nog niet geleid tot concrete stappen. Vanuit de PG Olst wordt gepleit voor een meer planmatige aanpak van het hele proces tot samenwerking.

5. Financiën***a. Inleiding***

Zoals elke instelling heeft ook de Protestantse Gemeente Olst te maken met het zoeken van een balans tussen baten en lasten. Grofweg kan worden gezegd dat de baten bestaan uit: de vrijwillige bijdragen van de leden (Kerkbalans), bijdragen Solidariteitskas, de inkomsten uit de verhuur van kerkelijke gebouwen, giften, collecten en rentebaten. Wat betreft de lasten moet vooral worden gedacht aan: kosten in relatie tot de kerkelijke gebouwen (onderhoud, gas, licht etc.), pastoraat, erediensten en kosten voor beheer en administratie. Zie voor details de begroting voor 2015. Het is de gemeente de afgelopen jaren niet gelukt om een balans te vinden tussen baten en lasten. In schema zien de tekorten er vanaf 2010 als volgt uit:

2010	- € 8.000,00
2011	- € 12.000,00
2012	- € 19.000,00
2013	- € 16.000,00
	-

Het tekort loopt jaarlijks op en zal in 2015 volgens de meerjarenbegroting dan € 25.000 bedragen op een totaal begrotingsbedrag van € 125.000! Daarnaast blijkt uit onderstaande tabellen dat er een scheve verdeling is met betrekking tot de inkomsten vanuit Kerkbalans. Een relatief klein deel van de gemeente draagt substantieel bij en dit is ook qua leeftijd het oudere deel van de gemeente. Ongeveer 75% van de inkomsten wordt bijgedragen door dat deel van de gemeente dat ouder is dan 55 jaar.

Uit de door het College van Kerkrentmeesters aangevraagde Kerkscan in relatie tot de financiële verplichtingen en verwachtingen (opgesteld door het Kantoor van Kerkelijke Administraties) blijkt dat aan de lastenkant niet of nauwelijks winst valt te behalen. De belangrijkste aanbevelingen vanuit de Kerkscan (2014) waren:

- Bij de huidige omvang van uw gemeente past een formatie van ongeveer 0,6 fte. De huidige omvang van de formatie biedt volop de mogelijkheid om extra aandacht aan specifieke doelgroepen te besteden. Zoals ouderen, jongeren (dopen, belijdenis) of nieuwe gemeenteleden. Het is goed om beleid te formuleren over de pastorale aandacht aan specifieke doelgroepen.

- Om een vitale gemeente te blijven is het te overwegen om extra aandacht aan het pastoraat te besteden. Een meer integrale aanpak. Extra (digitale) pastorale aandacht voor alle leden.

- Gemeenteleden die niet meer bijdragen een bezoekje brengen. En dan niet uit oogmerk van geldwerving maar met het doel om ze weer nadrukkelijker bij de kerk te betrekken als een soort ambassadeur die de kerk gaat promoten.

- Wees zuinig op de vrijwillig(st)ers, schenk aan deze mensen veel aandacht en probeer ook, zo mogelijk, jonge mensen bij het kerkenwerk te betrekken.

- Het is zeer wenselijk om na te denken over de toekomstige omvang van de predikantsplaats, de komende exploitatietekorten en de financiering hiervan.

- De inkomsten uit de collectes te verhogen door het benoemen van speciale doelen.

- De inkomsten uit horeca-achtige activiteiten kunnen waarschijnlijk wel verhoogd worden. KKA kan hier op uw verzoek wel verder inzicht in geven.

- De Stichting Behoud Olster Dorpskerk kan zo mogelijk verbreed worden tot een Stichting Vrienden van de Dorpskerk (waarin donateurs en de burgerlijke gemeente participeren) en het grootste deel van de exploitatie voor hun rekening nemen.

Deze aanbevelingen worden gebruikt om in deze financiële beleidsparagraaf aandacht te schenken aan het op een positieve manier beïnvloeden van de inkomsten. Het komen tot een Stichting Vrienden van de Dorpskerk wordt in overleg tussen het college van kerkrentmeesters en het bestuur van het B.O.D. nader uitgewerkt.

b. Missie en Visie

Missie¹

Het College van Kerkrentmeesters heeft als missie: *“Het scheppen/vervullen van financiële en technische randvoorwaarden om als actieve kerkelijke gemeente nu en in de toekomst op een veilige en verantwoorde manier te functioneren”*.

Visie

Het college heeft de volgende visie: *“De kerk is ons veel waard, omdat wij een ongedeelde, open, gastvrije en vierende geloofsgemeenschap willen zijn, waar mensen met elkaar vreugde beleven aan Goddelijke inspiratie, gemeenschappelijke zingeving en maatschappelijke actie. Om dit alles mogelijk te maken is (veel) geld nodig. Het college zal zich inzetten op het bestrijden van kosten, het opstellen van meerjarenbegroting en onderhoudsplannen, het genereren van zoveel mogelijk inkomsten uit vrijwillige bijdragen en meer verhuur van de kerkelijke gebouwen”*.

c. Bijdragen van leden.

Het aantal leden is de afgelopen 10 jaar gedaald van 1200 naar 880 (stand 1 januari 2014). Per 1 januari 2015 stond het aantal gemeenteleden op 836 en het aantal pastorale eenheden op 511. Hieronder staat een prognose wat betreft het ledenaantal in het jaar 2020. Deze is gebaseerd op een bij ongewijzigd beleid verdere daling (zie tabel op de volgende pagina).

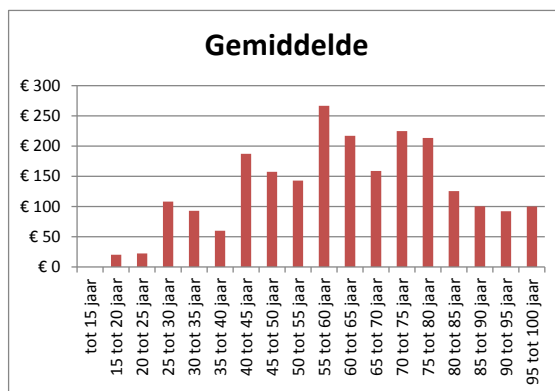
Uit een analyse van het geefgedrag in 2013 en 2014 blijkt dat ongeveer 40% van de pastorale eenheden jaarlijks een bedrag van 75 Euro of minder bijdraagt. Op de volgende pagina wordt dit in een tabel nog verder verduidelijkt.

---

¹ Overgenomen van gemeente in Doesburg

overzicht aantal leden	1-1-2005	1-1-2010	1-1-2011	1-1-2014	1-1-2015	2016	2020
aantal belijdende leden	512	445	442	403	393	382	344
Gemiddelde daling in de afgelopen jaren				2,4%	2,4%	2,4%	2,4%
aantal doopleden	422	359	348	327	318	309	276
Daling t.o.v. jaar ervoor				2,6%	2,6%	2,6%	2,6%
geboortelieden/niet gedoopt	266	200	188	150	143	136	106
Daling t.o.v. jaar ervoor				4,9%	4,9%	4,9%	4,9%
<u>totaal</u>	<u>1200</u>	<u>1004</u>	<u>978</u>	<u>880</u>	<u>854</u>	<u>827</u>	<u>726</u>

Hoofdpunten van beleid in dezen voor de komende periode:

- Actief inzetten van doelgroepenbeleid, in het bijzonder de leeftijdsgroepen 35 tot 55 jaar. Werken aan een kerk die meer naar buiten is gericht en in staat is aantrekkelijk te zijn als ontmoetingsplaats voor dorpsbewoners. Maar ook en vooral een plek waar het inspirerend is om met elkaar te zijn, God te ontmoeten, kennis te maken met het christelijk geloof en samen te vieren. Laten zien dat we een gemeente zijn, waar mensen met God leven en plezier uitstralen. Dat het een verrijking in je leven is daar bij te zijn.

- Aanbieden van collectemunten van € 2 naast de munten van € 0,50 en € 1.

d. Pastoraat:

Op dit moment bezet onze predikant een volledige formatieplaats. Gelet op het ledenaantal en de inkomsten vanuit Kerkbalans zou 0.6 formatieplaats op 1 januari 2015 passend zijn.

Hoofdpunten van beleid:

- Effectief gebruik maken van de ruimte in het takenpakket van de predikant en hem inzetten om de gemeente meer vitaal te laten worden.

- De samenwerking met kerkelijke gemeenten binnen “Klein Salland” nauwgezet volgen en zoeken naar mogelijkheden van samenwerking specifiek op dit gebied.

e. Verhuur kerkelijke gebouwen:

Wat betreft de inkomsten in relatie tot de kerkelijke gebouwen zijn vooral de verhuur van de Dorpskerk en de Bastiaan te beïnvloeden. De Dorpskerk is een prachtig, goed onderhouden monumentaal gebouw met een schitterende akoestiek. De Bastiaan is een modern gebouw met ruime mogelijkheden tot zaalverhuur.

Hoofdpunten van beleid:

- Meer publiciteit geven aan de mogelijkheid voor het huren van de kerkelijke gebouwen. In ieder geval via de website en de lokale media.

- Uitbreiden van de huurmogelijkheden en het bijvoorbeeld ook mogelijk maken voor minimaal 1 uur een ruimte in de Bastiaan te huren. Aantrekken van nieuwe huurders wordt altijd binnen CvK besproken.

- Beter gebruik maken van de aansluiting bij de stichting Behoud Olster Dorpskerk en met deze stichting in gesprek gaan over uitbreiding van hun activiteiten. Bijvoorbeeld organiseren concerten in de Dorpskerk.

- Het aanstellen van een beheerder voor gebruik en verhuur van de gebouwen en optimalisering van de beschikbare ruimtes.

- Voortzetten van de gesprekken tussen het College van Kerkrentmeesters en de Stichting Behoud Olster Dorpskerk met als doel het creëren van een (nog) breder draagvlak voor deze stichting en het uitbreiden van de activiteiten. In deze stichting kunnen ook niet-gemeenteleden en het bedrijfsleven participeren.

6. Vorming & toerusting

a. Inleiding

Het 'leren onderhouden' is de basis voor de activiteiten van de gemeente op het vlak van vorming en toerusting. Het betekent telkens opnieuw de vertaling van de oude woorden toetsen aan de manier waarop ze hier en nu toepassing kunnen vinden. Het is een gelovig leven midden in de maatschappij en anderen de mogelijkheid bieden daarin te delen.

Vorming en Toerusting is daarom een activiteit die niet alleen binnen de gemeente plaats moet vinden, maar ook een uitstraling naar buiten moet hebben. Als de gemeente op deze wijze het christelijk geloof voor anderen duidelijk in praktijk brengt, werkt ze tevens aan de opdracht tot het leerling maken. In de praktijk betekent dit dat vorming en toerusting plaatsvindt in werk- en gespreksgroepen, die ook toegankelijk zijn voor mensen die geen deel uitmaken van onze gemeente.

b. Activiteiten

Tot het terrein van Vorming en Toerusting behoren:

1. Catechese, zowel voor jongeren als voor volwassenen. De catechese wordt verzorgd door de predikant, bijgestaan door gemeenteleden.

2. Gesprekskringen en cursussen rond Bijbelse thema's primair gericht op leden van de kerkelijke gemeenschap, indien gewenst gedifferentieerd naar verschillende leeftijdsgroepen, gericht op cognitieve en affectieve vorming in geloven. Voorbeelden: bijbelkring, bibliodrama en andere expressievormen, meditatie, etc. De programmering van het kringenwerk wordt gedaan in samenwerking en overleg met de andere gemeenten in Klein-Salland en de lokale RK-geloofsgemeenschappen.

3. Themabijeenkomsten op het snijvlak van geloof en maatschappij, kunst of cultuur, toegankelijk voor allen die daarvoor belangstelling hebben. Voor de programmering ervan wordt een ambtsdrager gezocht die daarin met andere gemeenteleden kan samenwerken. Over het programma wordt overlegd met de andere gemeenten in Klein-Salland en de lokale RK-geloofsgemeenschappen.

4. Publiciteit. Het bekendmaken van de bovengenoemde activiteiten, zowel binnen als buiten de kerkelijke gemeenschap door middel van aankondigingen op de website, een jaarlijkse activiteitenfolder en openbare aankondigingen op posters en in plaatselijke media en bij de mededelingen in de kerkdiensten. In overleg met het moderamen kan hiervoor ook het bestand aan e-mailadressen gebruikt worden. Voor de coördinatie ervan wordt een commissie publiciteit benoemd. De voornaamste media hiervoor zijn: de Kerkwijzer, de website van onze gemeente, de regionale kerkbladen en de lokale pers. Over diensten met een meer bijzonder karakter wordt telkens een persbericht verstuurd naar de regionale media.

5. Een tweemaaljaarlijkse kerkenraadsdag rond een bepaald thema.

6. 'Open Kerk'. De Dorpskerk in Olst is in de zomermaanden op vrijdag- en zaterdagmiddag open en er is dan een expositie, vrij voor alle belangstellenden om te bezoeken. Er is een

beschrijving van een fietsroute gemaakt die langs de diverse kerken van Olst-Wijhe voert. Daarnaast is de kerk ook op de vrijdagmiddagen in de Adventsperiode en de Veertigdagentijd geopend. Om bezoekers meer te laten zien over de geschiedenis van de Protestantse Gemeente van Olst zouden aan de zijde van de orgeltrap de achterste twee banken verwijderd kunnen worden. Daardoor ontstaat een expositieruimte die permanent ingericht kan worden met historisch materiaal. Een 'plek van herinnering' voor de overledenen en een plek met de namen van de dopelingen zullen ook in de kerkruimte een plaats krijgen.

7. Oecumene. Dit omvat de bestaande oecumenische activiteiten. In deze samenwerking met de RK-geloofsgemeenschap is een ingrijpende verandering opgetreden door het opnemen van beide geloofsgemeenschappen van Olst en Boskamp in de H.Lebuinusparochie van Deventer e.o. en de sluiting van de Theresia-kerk in Olst. Het gaat om vier oecumenische diensten per jaar die nu afwisselend in Olst en Boskamp zullen worden gevierd. Het zijn de diensten in de Week van Gebed voor de Eenheid (januari), zondag Trinitatis (de zondag na Pinksteren), de startzondag in de tweede helft van september en in begin november de Willibrordzondag. Ook de oecumenische avondgebeden in de Adventstijd en de 40-dagentijd zullen blijven plaatsvinden.

8. Klein-Sallandse Kerkendag. Deze zal één maal per twee jaar worden georganiseerd.

7. Jeugdwerk

a. Inleiding

De jeugdouderling treedt op als coördinator van het jeugdwerk van de Protestantse gemeente, dat uit vijf onderdelen bestaat:

a. Kindernevendienst, voor alle groepen van de basisschool (elke zondag, m.u.v. de periode van de zomervakantie)

b. club, voor groep 3 en 4 van de basisschool, minimaal 1 maal per maand

c. Kids-club, voor kinderen van groep 5 en 6 van de basisschool, minimaal 1 maal per maand

d. HFK-club, voor kinderen van groep 7 en 8 van de basisschool, minimaal 1 maal per maand

e. 12⁺-club, 1 maal per twee weken

Voor de clubs geldt ook dat zij niet gehouden worden in de periode van de zomervakantie.

In overleg met de ambtsdragers van de omliggende gemeenten zal gekeken worden in hoeverre een jeugddiaken, gezien hun ervaringen, mogelijk en wenselijk is. In Klein-Sallands verband wordt een jeugdwerker voor dienstverlening in de deelnemende gemeenten aangesteld.

a. De kindernevendienst laat de kinderen op hun nivo kennis maken met een aantal bijbelverhalen met een op hun leeftijd gerichte verwerking. Als onderdeel van de zondagochtenddienst lijkt de kindernevendienst zich in de komende jaren te stabiliseren op een aantal van 10 tot 15 kinderen. De leiding hiervoor wordt gezocht onder de jongere volwassen gemeenteleden (niet primair de ouders van de betrokken kinderen). Er is wekelijks contact met de predikant voor de inhoudelijke begeleiding. De werving van de kinderen voor de kindernevendienst, zal wanneer zij naar de basisschool gaan, door een gerichte uitnodiging aan de ouders worden gedaan.

Wanneer de kinderen bij het verlaten van de basisschool afscheid nemen van de kindernevendienst wordt hieraan in een kerkdienst aandacht besteed, verbonden met de uitnodiging het daarop volgende seizoen deel te nemen aan de catechese (taakgroep pastoraat).

b, c en d. De uitnodigingen voor de **jeugdclubs** worden nu gedaan via de leerkrachten van de Prins Willem Alexanderschool (protestants christelijke signatuur). Voor de komende jaren wordt met de leiding van de St.Willibrordschool (Olst) en de St.Aloysiusschool (Boskamp) (beide RK-signatuur) overlegd of kinderen van die scholen ook via de school voor de jeugdclubs uitgenodigd kunnen worden, aangezien er op RK-terrein geen jeugdwerk meer bestaat

in Olst-Boskamp. Het draagvlak voor de clubs kan hierdoor gericht vergroot worden. Ook leerlingen van de andere scholen (Ter Stege, Klimboom en Holsthoek, openbare signatuur) zijn welkom bij de clubs, maar ze worden niet rechtstreeks via de schoolleiding uitgenodigd. Gestreefd wordt naar een of twee gezamenlijke activiteiten van de clubs gedurende het schooljaar. Op langere termijn kan bekeken worden of hieraan in het kader van 'Klein Salland' uitbreiding kan worden gegeven.

e. Werving via persoonlijke benadering en middels de lokale pers.

Om de kinderen van zowel de KND als de clubs en de jeugdcatechese beter te betrekken bij een zondagse kerkdienst, wordt in samenwerking met de (te vormen) commissie Vorming en Toerusting enkele malen per jaar een met en voor de jongeren georganiseerde zondagse dienst (ochtend- of avond-) gehouden met een bijzonder thema (b.v. met Palmzonden of in de aanloop naar Kerst). Ook wordt gezocht naar mogelijkheden om hen actief bij de kerkdienst te betrekken in een verantwoordelijke positie (liturgieën uitdelen, collectes houden, folders bij de uitgang uitdelen, etc.)

De leiding van KND en clubs overleggen jaarlijks met de organisatoren van de zomertentoonstelling in de Dorpskerk over een bezoek aan de tentoonstelling in de kerk, eventueel op een aangepast tijdstip.

8. Personele en financiële consequenties van dit beleidsplan voor 2016

- a.* Een financiële bijdrage voor de aanstelling van een jeugdwerker in Klein-Sallands verband.
- b.* Idem voor een kerkelijk opbouwwerker in dit verband.
- c.* Ca. € 1.000 voor medewerking aan bijzondere diensten door mensen die van buiten aangehouden worden, b.v. voor een cantate-dienst of een dienst met een bijzonder thema.
- d.* Versterking van de beraden binnen de kerkenraad, de bezoekersgroepen, de kring van contactpersonen en de werkgroep Kerk-Open.
- e.* Installatie van werkgroepen op het terrein van Vorming en Toerusting (zo mogelijk in Klein-Sallands verband), Eredienst (o.a. liturgiecommissie, lectoren en beamerdienst), Publiciteit en een verbreding van de Stichting Behoud Olster Dorpskerk.
- f.* Streven naar planmatige aanpak binnen het werkverband Klein-Salland.

26 november 2015
Taakgroep beleidsplan
H.J. Damstra,
H. Drost,
E. Kuiper-Timmerman
en J. Wiegers